

Gravehvepse (Hymenoptera, Sphecidae) fra Skallingen

OLE LOMHOLDT

Lomholdt, O.: Sphecidae (Hymenoptera) from the Skallingen Peninsula, western coast of Jutland, Denmark.

Ent. Meddr 54: 93-94. Copenhagen, Denmark 1987. ISSN 0013-8851.

22 species of Sphecidae have been found on the Skallingen Peninsula on the western coast of Jutland, Denmark.

Ole Lomholdt, Zoologisk Museum, Universitetsparken 15, DK-2100 København Ø, Denmark.

Kun nedenstående 22 af de i Danmark forekommende 123 arter af Gravehvepse (Lomholdt, 1975-1976) er hidtil fundet på Skallingen (ca. 18%).

1. *Podalonia hirsuta* (Scopoli) - II,IIB,V. Almindelig på sandede områder overalt i Danmark.
2. *Podalonia luffi* Saunders - IIA. Kun kendt fra flyvesandsområder i vest- og nordjylland. Sjælden. Forekommer ellers kun på tilsvarende biotoper på f. eks. de frisiske øer og kanaløerne samt i klitterræn langs Østersøens kyster. Ellers kun kendt fra steppeområderne i østeuropa og centralasien.
3. *Ammophila pubescens* Curtis - V. Ret almindelig på varme, sandede biotoper.
4. *Ammophila sabulosa* (Linnaeus) - II,V. Almindelig på varme, sandede biotoper.
5. *Mimumesa littoralis* (Bondroit) - IIA. Fra Danmark ellers kun kendt fra et enkelt eksemplar fra Skagen. Udpræget littoral art i Europa. Steppeart i Asien. Forekommer også i Japan.
6. *Diodontus minutus* (Fabricius) - IIB,-IIC,V. Redebyggende i sandede småskrænter langs veje og stier, ofte sammen med *D. tristis*. Almindelig i sandede områder.
7. *Diodontus tistis* Van der Linden - V. Som ovenstående. Yngler ofte i store kolonier.
8. *Pemphredon inornatus* Say - V. En almindelig og vidt udbredt art, der er tilknyttet fyrreskov. Rederne udgnaves i tørt, soleksponeret træ.
9. *Tachysphex nitidus* (Spinola) - V. Almindelig på varme, sandede biotoper.
10. *Tachysphex pompiliiformis* (Panzer) - V. Almindelig på varme, sandede biotoper.
11. *Miscophus ater* Lepeletier - IIB. Lokalt talrigt forekommende, især i flyvesandsområder langs Jyllands vestkyst. Ellers meget sjælden.
12. *Trypoxylon figulus* (Linnaeus) - V. Meget almindelig. Redebyggende i hule plantestængler og forladte billegange i tørt træ.
13. *Oxybelus argentatus aculeatus* Thomson - IIA,V. På kystnære, sparsomt bevoksede sandarealer. Udpræget sydlig forekomst i Danmark. I Fennoskandien ellers kun kendt fra flyvesandsområder i det sydlige Sverige og på Gotland.
14. *Oxybelus mandibularis* Dahlbom - IIA. Foretrækker varme og tørre lokaliteter. Lokalt almindelig. Må betragtes som sjælden her i landet.
15. *Oxybelus uniglumis* (Linnaeus) - IIA,V,VIC. Meget almindelig overalt i landet. Foretrækker varme og tørre biotoper. Har ynglet på Rådhuspladsen i København.
16. *Lindenius albilabris* (Fabricius) - V. Almindelig på varme, sandede arealer overalt i landet.
17. *Crossocerus imitans* Kohl - IIA. Fra Danmark kun kendt fra skallingens kystklitområder. Forekommer ikke i

- Fennoskandien. Forekommer i øvrigt meget sporadisk i nordeuropas flyvesandsegne.
18. *Crossocerus quadrimaculatus* (Fabricius) - V. Meget almindelig på sandede biotoper overalt i Danmark.
  19. *Crossocerus wesmaeli* (Van der Linden) -V. Meget almindelig på sandede biotoper overalt i Danmark.
  20. *Crabro peltarius* (Schreber) - V. Redebyggende i sandede småskrænter på lune biotoper. Almindelig.
  21. *Ectemnius cavifrons* (Thomson) - V. Redebyggende i tørt træ, oftest løvtræ. Almindelig overalt i Danmark.
  22. *Mellinus arvensis* (Linnaeus) - V,VIA. Meget almindelig på sandede arealer overalt i landet. Yngler ofte i store »kolonier«.

Langt den overvejende del af ovenstående arter er almindeligt eller meget almindeligt forekommende på sandede strækninger i Danmark, Nr. 8, 12 og 21 yngler i tørt træ

og er således ikke karakteriserende for Skallingen som sådan, men hører til den fauna, der er tilknyttet især fyrreplantager. Nr. 2, 5, 13 og 17 er enten meget sjældne i det øvrige Danmark eller forekommer her i landet kun på Skallingen. Sidstnævnte fire arter kan opdeles i to grupper, der har meget forskellig oprindelse (udbredelse). Nr. 2 og 5 er repræsentanter for centralasiatiske steppearter, der har spradiske forekomster i vesteuropa. Nr. 13 og 17 er udpræget atlantiske arter, der har deres nordligste forekomst her i landet.

Litteratur

Lomholdt, O., (1975-1976): The Sphecidae (Hymenoptera) of Fennoscandia and Denmark. - Fauna entomologica Scandinavica 4-5, Klampenborg.